

Duurzaam beleid voor duurzame energie

Initiatiefnota PvdA
6 december 2010

Energiebeleid zwabbert al 15 jaar

De afgelopen jaren hebben politieke partijen in de Tweede Kamer allemaal vanuit hun eigen beginselen en overtuigingen het Nederlandse energiebeleid mede vormgegeven. Allemaal...maar nooit samen. De politieke verschillen van inzicht waren daarvoor te groot, en de wil ze te overbruggen was te klein.

Daarmee is meteen hét probleem van het Nederlandse energiebeleid geschetst. Doordat de energiepolitiek ons al decennia verdeeld houdt, wordt het energiebeleid bij iedere nieuwe krachtsverhoudingen in het parlement gewijzigd. En bij iedere wijziging neemt de investeringszekerheid af en stagneert de vooruitgang. Belastingvoordelen voor duurzame energie in de jaren negentig werden geschrapt bij aantreden van het eerste Kabinet Balkenende, de door het tweede Kabinet Balkenende ingestelde subsidies werden op de valreep van het derde Kabinet weer gestaakt, waarna het vierde Kabinet er met horten en stoten weer enig nieuw leven inblies. En net op het moment dat er enige continuïteit lonkt, schrapt Rutte-I de stimulering van zon, wind en biomassa-bijstook en last ze een gedwongen pauze van meer dan een half jaar in voor alle overige bronnen van duurzame energie. Ziedaar 15 jaar Nederlands energiebeleid.

De situatie is inmiddels urgent. Terwijl ons beleid zwabbert, worden de problemen iedere dag groter. Klimaatverandering dreigt onze en zeker volgende generaties voor omvangrijke problemen te plaatsen. Wereldwijd worden energievoorraden schaarser en de daaruit voortvloeiende hoge prijzen of (tijdelijke) stagnatie in de beschikbaarheid, zetten onze welvaart op het spel. Bovendien lopen we groei en werkgelegenheid mis met het missen van kansen op een koploperspositie in nieuwe technieken als offshore of biobased energiewinning.

Andere aanpak nodig

We staan nu voor een fundamentele keuze. Houden we vast aan de eigen dogma's en programma's en veroordelen we Nederland tot een vastlopend energiebeleid, omdat het iedere vier jaar, of frequenter, wijzigt onder invloed van steeds wisselende coalities? Of durven elkaar de hand te reiken om te komen tot voorstellen waarmee we onze energievoorziening veilig stellen en kansen grijpen voor onze economie. De PvdA kiest voor het laatste.

Vijf voorstellen voor een duurzaam beleid voor duurzame energie

We doen in deze Nota vijf concrete voorstellen om het beleid voor duurzame energie te bestendigen. Voorstellen die stuk voor stuk langjarige zekerheid bieden aan investeerders over de richting van ons energiebeleid. Voorstellen die rekening houden met de weinig florissante situatie van de overheidsfinanciën en dus geen begrotingsgeld vragen. En voorstellen die geen confrontatie aangaan met het huidige energiebeleid, maar een aanvulling zijn op de maatregelen die nu zijn aangekondigd. Geen beleidswijzigingen meer, wel flinke verstevigingen. Met deze voorstellen wisselt het beleid niet meer bij iedere verkiezing en ontstaat het duurzame beleid dat duurzame energie zo hard nodig heeft.

Een korte samenvattende opsomming van onze voorstellen:

1. Leveranciersverplichting duurzame elektriciteit: subsidies kunnen duurzame energie niet eeuwig voorttrekken en leveren niet de gewenste investeringszekerheid. Een systeem waarin energieleveranciers worden verplicht om een (groeiend) deel van hun stroom uit duurzame bronnen te betrekken kan die nadelen ondervangen. In combinatie met voorstellen 2 t/m 5 levert dit optimale investeringszekerheid zónder dat de kosten uit de hand lopen. De verplichting is al in 2003 in wetgeving verankerd en kan dus snel worden uitgewerkt in Besluiten. Op die manier krijgen grote investeringsprogramma's in bijvoorbeeld offshore wind op tijd de benodigde zekerheid en blijft de doelstelling in beeld.
2. Kolencentrales moeten een verplicht deel biomassa bijstoken oplopend tot 35% in 2020. Dit zorgt voor meer duurzame energie en minder uitstoot van de kolencentrales.
3. Net op zee: met een eenvoudige aanpassing van de elektriciteitswet wordt Tennet net als op land ook op zee verantwoordelijk voor de aansluiting van nieuwe centrales (offshore windparken). Door de kosten van de aanleg te spreiden over alle gebruikers blijft de stijging van de elektriciteitsprijzen beperkt tot minder dan 0,2 cent per kWh. Deze maatregel zorgt voor een kosteneffectieve aanleg van een net en zo min mogelijk natuurschade door gebundelde kabels.
4. Belastingvrijstelling voor 'zelflevering'. Particulieren die zelf investeren in duurzame energie hoeven geen belasting te betalen over de stroom die ze zelf van hun windmolen of zonne-energiesysteem afnemen. Dit stimuleert participatie, vergroot draagvlak en levert meer duurzame energie op
5. Een verplichting tot het bijmengen van groen gas in het gasnet. In plaats van subsidieregelingen creëert dit dezelfde investeringszekerheid die ook bij een verplichting voor duurzame elektriciteit optreedt. Zo wordt optimaal gebruik gemaakt van de enorme potentie die groen gas in Nederland heeft.

In de volgende hoofdstukken worden deze voorstellen verder uitgewerkt.

De voorstellen zorgen – in onderlinge samenhang én samen met de reeds aangekondigde instrumenten (SDE+) – voor een brede aanpak van duurzame energi. Innovatieve kleinschalige opties als zon worden bevorderd via het model van zelflevering, dat ook zorgt voor draagvlakvergroting voor met name windmolens op land. De voor Nederland kansrijke ontwikkelingen in de Agro-sector, worden aangejaagd met de stimulering van Groen Gas. De benodigde meters worden gemaakt met een producentenverplichting voor biomassa, die tevens zorg draagt voor een verduurzaming van de omstreden kolencentrales. En de meest kansrijke optie voor Nederland, offshore wind, krijgt een impuls via het net op zee en de leveranciersverplichting. Samen met de SDE+ zetten deze voorstellen het Nederlandse energiebeleid stevig op

koers naar 14% duurzame energie in 2020. Zo stevig, dat ook een hogere ambitie mogelijk is.

En minstens zo belangrijk: ze vormen een belangrijke impuls voor de innovatie in Nederland. Het zal de investeringen van onze bedrijven in en de deelname van mensen aan de ontwikkeling van een duurzame energievoorziening aanjagen. Goed voor Nederland, goed voor de toekomst.

1. Leveranciersverplichting

Op dit moment is de groei van hernieuwbare energie in Nederland vooral te danken aan de regeling Subsidie Duurzame Energie (SDE). Hiermee worden de onrendabele toppen van specifieke hernieuwbare energietechnieken gefinancierd, zoals wind op land, wind op zee en zon-PV. Bekostiging hiervan drukt echter zwaar op de begroting en door het jaarlijkse stop-en-go karakter en geplafonneerde subsidies biedt het systeem geen investeringszekerheid. Eén van de beste manieren om deze nadelen op te heffen, is de SDE aan te vullen met een leveranciersverplichting

Werking leveranciersverplichting

Met een verplicht aandeel hernieuwbare energie wordt aan energieleveranciers de verplichting opgelegd om een (jaarlijks stijgend) percentage hernieuwbare elektriciteit te leveren. Leveranciers kunnen hun verplichte aandeel invullen door de hernieuwbare energie zelf te produceren of te kopen van derden via handelbare certificaten. Indien het verplichte aandeel niet gehaald wordt, moet over het ontbrekende gedeelte een boete worden betaald. De leveranciers moeten de meerkosten van de verplichting zelf betalen en zullen die doorberekenen aan de energiegebruikers.

Aanvullende instrumenten

In dit verplichtingensysteem wordt de prijs voor hernieuwbare elektriciteit bepaald door de hoogte van de certificaatprijs. De duurste hernieuwbare optie die nodig is om aan de verplichting te voldoen, is bepalend voor de certificaatprijs. Producenten die hernieuwbare elektriciteit produceren tegen een lagere zullen dan overwinsten behalen. Dit effect wordt groter naarmate de doelstellingen ambitieuzer zijn waardoor duurdere opties moeten worden ingezet.

Als er bovendien óók goedkope opties ruim beschikbaar zijn (biomassa bijstook) krijgen de producenten van deze goedkope opties een forse *windfall profit*. Dit kan worden opgelost door de duurste (zon-PV) én de goedkope (biomassa bijstook) buiten de leveranciersverplichting te laten vallen. In deze Nota wordt dat met Voorstel 2 (producentenverplichting biomassa) en Voorstel 4 (Zelflevering) geregeld. Van een andere, relatief dure optie, Offshore wind, worden door Voorstel 3 (Net op Zee) de investeringskosten met 20% verminderd.

Daarnaast kan de blijvende SDE+ van 1,4 miljard per jaar worden ingezet om de kostenverschillen van overgebleven opties middels partiële subsidies te verkleinen. Op deze manier wordt maximaal geprofiteerd van de voordelen van een leveranciersverplichting (investeringszekerheid, begrotingsrust) terwijl de nadelen (windfall profits, kosten eindgebruiker) geminimaliseerd worden

Overschot in verplichting

Belangrijkste overgebleven risico van een leveranciersverplichting is de volatiele certificaatprijs. Bij een geringe marktomvang kan een klein overschot aan certificaten tot een forse prijsdaling leiden. Dat creëert grote onzekerheden voor investeerders. De oplossing voor dit probleem is in Engeland gevonden in het zogenaamde 'headroom' principe. In ieder jaar is de verplichting gegarandeerd

groter dan de beschikbare hoeveelheid certificaten. Dit creëert stabiele prijsvorming en daarmee maximale investeringszekerheid.

Invoeringsdatum 1 -1 - 2012

De leveranciersverplichting is vooral relevant voor grootschalige investeringen in bijvoorbeeld offshore wind. Om de ontwikkelingen in offshore wind niet te laten stagneren, moet de Tweede Ronde an zo'n 2500 MW uiterlijk in 2014 van start gaan. Dat is technisch mogelijk, omdat vergunningen al zijn afgegeven en tegen die tijd de wetgeving rond een Net op Zee (zie voorstel 3) ook rond is. Om installatie van windparken in 2014 mogelijk te maken moeten investeringsbeslissingen begin 2012 genomen kunnen worden. De leveranciersverplichting moet dus eind 2011 af zijn om duidelijkheid te geven aan investeerders.

Juridische vormgeving

In 2003 zijn met het Amendement Samsom de artikelen 77d, 77e en 77f in de Elektriciteitswet geïntroduceerd waarmee de wettelijke basis voor een leveranciersverplichting is gelegd. De uitwerking van de bijbehorende AMvB kan juridisch binnen enkele maanden plaatsvinden.

Artikel 77d

1. Iedere leverancier is verplicht vóór een bij algemene maatregel van bestuur vast te stellen datum aan Onze Minister zoveel garanties van oorsprong over te leggen als voor het desbetreffende jaar vereist is op grond van het bij of krachtens het tweede lid bepaalde.
2. De hoeveelheid garanties van oorsprong waarvan de overlegging door een leverancier in een jaar is vereist, wordt vastgesteld met toepassing van een bij algemene maatregel van bestuur te bepalen formule, waarin tot uitdrukking komt dat voor een daarbij aan te geven factor van de totale hoeveelheid elektriciteit die in een jaar wordt geleverd, garanties van oorsprong worden overgelegd.
3. De voordracht voor een krachtens het eerste lid vast te stellen algemene maatregel van bestuur wordt niet eerder gedaan dan vier weken nadat het ontwerp aan beide kamers der Staten-Generaal is overgelegd.

Artikel 77e

Onze Minister stelt een toeslag op de tarieven voor het transport van elektriciteit vast die verschuldigd is indien een leverancier vóór een bij algemene maatregel van bestuur vast te stellen datum niet of in onvoldoende mate voldoet aan de verplichting, bedoeld in artikel 77d, eerste lid.

Artikel 77f

1. Bij algemene maatregel van bestuur worden nadere regels gesteld met betrekking tot:
  - a. de informatie die door producenten, leveranciers of netbeheerders verstrekt wordt aan Onze Minister;
  - b. de wijze waarop aan de verplichting tot het overleggen van garanties van oorsprong, bedoeld in artikel 77d, eerste lid, wordt voldaan;
  - c. het verhandelen, innemen, registreren, ongeldig maken en bewaren van garanties van oorsprong;
  - d. de berekening van de toeslag, bedoeld in artikel 77e, voor iedere garantie van oorsprong die in afwijking van de verplichting, bedoeld in artikel 77d, eerste lid, niet is overgelegd;

- e. de procedure tot vaststelling en oplegging van de toeslag op de tarieven voor het transport van elektriciteit;
  - f. de afdracht van de bedragen, verkregen met toepassing van de toeslag op de tarieven voor het transport van elektriciteit, door een netbeheerder aan Onze Minister.
2. De voordracht voor een krachtens het eerste lid vast te stellen algemene maatregel van bestuur wordt niet eerder gedaan dan vier weken nadat het ontwerp aan beide kamers der Staten-Generaal is overgelegd.

2. Biomassa bijstookverplichting

Het bijstoken van biomassa in kolencentrales, goed voor 40% van onze duurzame elektriciteitsproductie, werd tot nu toe vooral via de MEP gestimuleerd. Subsidies op deze duurzame energieopwekking zijn echter onwenselijk omdat leercurves beperkt zijn en het al snel om zeer grote bedragen gaat. Een verplichting is daarom in dit geval een geschikter instrument. Het onderbrengen van biomassa-bijstook onder een algemene leveranciersverplichting (zie Voorstel 1 (leveranciersverplichting)) leidt echter tot grote windfall-profits voor de kolencentrale-exploitanten, omdat het gaat om een relatief goedkope en omvangrijke productie van duurzame energie. Een aparte bijstookverplichting voor kolencentrales kan dit voorkomen.

Praktische invulling bijstookverplichting

Om in 2020 de Europese doelstelling voor 14% duurzame energie te realiseren is ongeveer 35% duurzame *elektriciteit* nodig. Het ligt voor de hand eenzelfde percentage bijstook in 2020 verplicht te stellen voor kolencentrales, met een groeipad van 10% in 2012 en 20% in 2015. Dit past geheel binnen de doelstellingen die de energiebedrijven zichzelf hebben gesteld. Verschillende energiebedrijven hanteren daarbij verschillende doelstellingen en hebben een verschillende mate van kennis en ervaring op het gebied van bijstook. Essent/RWE heeft verreweg de meeste ervaring, de meest ambitieuze doelstelling (50% bijstook in 2015) en is vergevorderd met het opzetten van ketens voor duurzame biomassa.

Dit kan binnen een bijstookverplichting worden beloond door een systeem van verhandelbare *bijstookcertificaten*, analoog aan de verhandelbare biotickets bij de bestaande bijmengverplichting voor biobrandstoffen. Door meer bij te stoken dan vereist, kunnen ambitieuze energiebedrijven bijstookcertificaten verkopen aan energiebedrijven die de doelstelling niet halen, en zo haar technologische voorsprong verzilveren.

Duurzame biomassa als voorwaarde

Natuurlijk geldt als randvoorwaarde dat de biomassa aantoonbaar duurzaam moet zijn. De Commissie Duurzaamheidsvraagstukken Biomassa (CDB) adviseerde dit jaar om de duurzaamheidscriteria voor biobrandstoffen in de Richtlijn Hernieuwbare Energie ook te laten gelden voor houtige biomassa. Ook is momenteel de Nederlandse norm voor duurzame bio-energie (NTA 8081) vrijwel gereed voor commercieel gebruik. Omdat het opzetten van gecontroleerde duurzame biomassaketens enige tijd vergt, is een groeipad naar 35% bijstook realistisch

Gevolgen voor elektriciteitsprijs

Door een bijstookverplichting wordt de prijs van elektriciteit uit kolencentrales hoger, maar dit heeft geen gevolgen voor de marktprijs van elektriciteit in Nederland. Deze marktprijs wordt voornamelijk bepaald door de installaties die op elk moment van de dag vraag en aanbod precies op elkaar afstemmen. In Nederland zijn dat gasturbines. Een bijstookverplichting voor kolencentrales – mits goed vormgegeven – verandert in principe niets aan die situatie.

Juridische vormgeving

De Nederlandse wetgeving kent al een voorbeeld van een producentenverplichting, namelijk bij verpakkingen. De producentenverplichting tot recycling is ingegeven door het feit dat het normale product van deze branche grote milieunadelen heeft die deels goed oplosbaar zijn. Deze verplichting kan dus worden vergeleken met de eisen die aan elektriciteitsproductie worden gesteld betreffende schadelijke emissies zoals SO₂.

De Wet Milieubeheer Hoofdstuk 8 (algemene regels: artikelen 8.40 e.v.) biedt een passend wettelijk kader voor een producentenverplichting. Daarbij valt te denken aan een generieke regeling m.b.t. de vergunningen voor inrichtingen, met de volgende tekst:

“Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden regels gesteld ten aanzien van het verplicht gebruik van biomassa, zoals gedefinieerd in artikel 2, onder e, van de richtlijn 2009/28/EG ten behoeve van de productie van elektriciteit in inrichtingen die hiervoor geschikt zijn. Bij het bepalen van deze verplichting wordt rekening gehouden met het type en leeftijd van de inrichting”.

De inrichtingen waarover het gaat zijn elektriciteit producerende installaties van 50 MW (of groter) zoals bedoeld in de IPPC-richtlijn, met een uitstoot groter dan 500 gramCO₂/kWh.

Voor bestaande centrales wordt dus maatwerk toegepast door in de AMvB de bijstookverplichting afhankelijk te maken van het type en leeftijd van de betreffende centrale. Voor nieuwe centrales kan de voortschrijdende '*Best Available Technology*'-limiet gelden, gericht op 35% in 2020. Hierdoor hoeven milieuvergunning niet te worden gewijzigd. Dit is vergelijkbaar met het Besluit Verbranding Afvalstoffen.

In de AMvB kunnen ook eisen worden gesteld met betrekking tot de duurzaamheid van de biomassa en kan ook een systeem van verhandelbare bijstookcertificaten worden opgenomen, te vergelijken met (art. 3, lid 5 van) het Besluit Biobrandstoffen wegverkeer 2007.

3. Een Net op Zee

Er zijn goede redenen om de landelijk netbeheerder (Tennet) verantwoordelijk te maken voor de planning, aanleg en beheer van de transmissie infrastructuur op zee (dus in de gehele Exclusief Economische Zone (EEZ)). Met een uitbreiding van het nu geldende regime voor het landelijke hoogspanningsnet naar de Nederlandse EEZ kunnen dezelfde vereisten over betrouwbaarheid en kwaliteit van levering, transparantie en toezicht dan ook van toepassing worden bij het net op zee.

Een wettelijke taak voor Tennet is ook van belang voor de coördinatie van planologische processen (incl. het aantal duindoorsnijdingen). Door deze coördinatie zullen betere afwegingen over de ruimtelijke inpassing van het net op zee kunnen worden gemaakt. Tevens wordt het investeringsklimaat voor duurzame energie gunstig beïnvloed, omdat het de ambitie verankert om daadwerkelijk 6.000 MW (of meer) wind op zee te realiseren.

De Kamer heeft de regering in de motie Samsom c.s. van 5 maart 2008 (motie 31 239, nr. 17) verzocht om Tennet verantwoordelijk te maken voor de aansluiting van offshore windparken op het bestaande elektriciteitsnet. De Minister antwoordde op 12 juni 2009 na uitgebreide studie¹ dat ze " bereid was een wettelijke taak te overwegen voor de voor de landelijk netbeheerder voor de aanleg en het beheer van een net op zee ten behoeve van de aansluiting van offshore windparken". Helaas is tot op heden niets meer van die bereidheid vernomen.

Kosten

Met de aanleg van een Net op Zee zijn aanzienlijke investeringen gemoeid. De netto contant waarde van de aanleg- en beheerkosten bedraagt (over 20 jaar gerekend) zo'n 5 miljard Euro. Door de lange afschrijftermijn over dit net en de grote hoeveelheden elektriciteit die worden getransporteerd blijven de kosten echter beperkt tot minder dan 0,2 cent per getransporteerde kWh. Met de aanleg van het Net op Zee worden bovendien de investeringskosten – en daarmee de benodigde stimulering- voor windparken aanzienlijk (20%) gereduceerd.

Internationale context

In Europees verband is afgesproken te werken aan uitbreidingen van de elektrishe transport-infrastructuur. In het kader van het Europese Herstelplan is 165 miljoen Euro uitgetrokken voor het modulair ontwikkelen van een Noordzeenet. Op 2 december tekenden 10 landen rondom de Noordzee een memorandum of understanding om de ontwikkeling van een offshore stroomnetwerk ter hand te nemen. Tennet is de voorzitter van de werkgroep die dit initiatief verder vorm gaat geven. Met voorstel voor een Net op Zee geeft Nederland invulling aan de Internationale ambities.

Juridische vormgeving

Om een Net op Zee mogelijk te maken zijn een aantal wijzigingen van wet en regelgeving nodig. Deze zijn relatief eenvoudig:

---

¹ Net op Zee, Hoofdrapport, Ministerie van Economische Zaken, juni 2009

Elektriciteitswet

In artikel 10 van de Elektriciteitswet wordt de landelijk netbeheerder aangewezen als de beheerder van het landelijk hoogspanningsnet vanaf 110 kV en hoger. Deze taak moet worden uitgebreid tot op de EEZ. Omdat het in de verwachting ligt dat de volgende windparken worden ontsloten vanaf 110 kV is het niet noodzakelijk voor de EEZ te overwegen een ander voltage te hanteren boven welke de landelijk netbeheerder verantwoordelijk is.

Daarnaast moet de wijze met de aansluitplicht (artikel 23 Elektriciteitswet) op de EEZ zal moeten worden omgegaan om die aansluitplicht slechts mogelijk te maken voor het ontsluiten van offshore windvermogen (om te voorkomen dat iedereen een aansluiting kan vragen).

Ook zal artikel 31 in het licht van een andere standaard van leveringszekerheid (N-0) moeten worden gewijzigd.

4. Zelfleveringsmodel

Op dit moment is het leveren van stroom voor eigen gebruik (bijvoorbeeld via zonnepanelen op je dak) vrijgesteld van energiebelasting door middel van artikel 50 lid 5 in de Wet Belastingen op Milieugrondslag. Ook als je de stroom teruglevert aan het net is deze vrijgesteld (artikel 50 lid 2).

De afgelopen jaren is er discussie geweest over de vraag of artikel 50 lid 4 ook van toepassing is op duurzame energie-installaties die in eigendom zijn van de gebruiker, en niet op het huis staan – en dus ‘achter de meter’ hun stroom leveren – maar op een andere plek zijn geplaatst. Juridisch is er dan immers geen sprake van levering, slechts van transport en dus zou onder artikel 50 geen belasting hoeven worden betaald. Een enkele coöperatieve windmolenvereniging heeft met deze redenering aan belastinginspecteurs een vrijstelling gevraagd. Tot nu toe zonder resultaat.

In de kamer is een motie ingediend door CDA en PvdA om te bezien of zelflevering desondanks mogelijk gemaakt kan worden. De Minister heeft geantwoord dat er teveel problemen aanzitten (weglek naar buitenland en overstimulering) en wil zelflevering dus niet generiek mogelijk maken (kamerstuk 31209, 101)

Voordelen zelflevering

Er zitten echter een aantal belangrijke voordelen aan zelflevering die daarmee onbenut blijven:

- Het verhoogt het draagvlak en betrokkenheid van mensen voor duurzame energie en het maakt duurzame energie voor iedereen toegankelijk;
- Het past in het streven naar minder belasting, minder subsidie en minder complexiteit;
- Het draagt bij aan een innovatief en ondernemend klimaat voor duurzame energie in Nederland;
- Het begint klein (controleerbaar) maar heeft mogelijk grote effecten (schaalbaar);
- Het past flankerend bij elk subsidie- en verplichtingen stelsel.

Juridische vormgeving

Om toch van deze voordelen gebruik te maken dient de PvdA deze week een initiatiefwetsvoorstel in om de Wet Belastingen op Milieugrondslag te wijzigen zodat zelflevering expliciet mogelijk wordt zonder de door de Minister geschetste nadelen.

Daarvoor wordt in artikel 50 Wet Belastingen op Milieugrondslag een nieuw lid toegevoegd waarmee deze ‘aan jezelf geleverde elektriciteit’ wordt vrijgesteld van energiebelasting onder de volgende strikte voorwaarden:

1. De installatie staat in Nederland

2. De installatie is naar rato van de geleverde elektriciteit het eigendom van de gebruiker. De eigendomsconstructie is een coöperatie zonder winstoogmerk, uitsluitend gericht op herinvesteringen in duurzame energie.
3. De installatie produceert 100% duurzame energie
4. De installatie levert uitsluitend aan haar eigenaren
5. De installatie ontvangt geen enkele andere stimulering of subsidie
6. De levering geschiedt om-niet. De geleverde stroom wordt tegen nultarief geleverd, administratiekosten die de leverancier in rekening mag brengen worden gemaximeerd op 4 ct/kWh

Op deze manier wordt zelflevering vrijgesteld van energiebelasting, maar is het risico op weglekken naar het buitenland of overstimulering weggenomen.

Kosten/Opbredingen

Indien bovenstaande criteria worden gehanteerd blijft de derving van inkomsten uit energiebelasting beperkt. Zelf in het geval dat zon-PV in 10 jaar tijd een gigantische sprong naar 1 GW opgesteld vermogen maakt (is nu minder dan 80 MW) en 100% van de zonne-energie met behulp van zelflevering wordt opgewekt, dan gaat het in 2012 om 5-10 miljoen euro gemiste belastinginkomsten. Daar staat extra BTW uit de verkoop van zonnepanelen (in 2012 bij een verkoop van 50 MW zo'n 30 miljoen Euro) tegenover. In de eerste jaren van forse investeringen levert een stimulering van zelflevering dus geld op.

5. Bijmengverplichting Groen Gas

Biogas is in opkomst door de toegenomen mogelijkheden van co-vergisting waar dierlijke mest met andere gewassen wordt vergist tot ruw biogas. Tot nu toe wordt deze productie voornamelijk gesubsidieerd via de MEP en SDE. In het eerste geval leidt dat tot efficiencyverlies omdat het gas via een WKK-motor in elektriciteit moet worden omgezet om in aanmerking te komen voor de MEP. Weliswaar is er in de SDE speciaal ruimte gemaakt voor de stimulering van groen gas, maar de hoeveelheden zijn uiterst beperkt: er is budget voor een groei van ongeveer 25 miljoen kubieke meter groen gasproductie per jaar: 0,05% van de totale Nederlandse gasconsumptie.

Voorstel

Analoog aan de leveranciersverplichting voor Elektriciteit (zie voorstel 1) wordt in de gaswet een verhandelbare 'bijmengverplichting' opgenomen voor Groen Gas. De certificering van groen gas (door Vertogas) neemt inmiddels vaste vormen aan en dus kunnen officiële Garanties van Oorsprong voor Groen Gas worden opgenomen in de wetgeving.

Tegelijkertijd krijgen de netbeheerders de taak om Groen Gas te bundelen en aan te sluiten op het gasnet. Deze taak wordt eveneens opgenomen in de gaswet. Door de kosten van aansluiting en opwerking van biogas te socialiseren worden biogasprojecten aantrekkelijker voor producenten.

Juridische vormgeving

Voor de verplichte bijmenging worden, analoog aan artikel 77d t/m f van de Elektriciteitswet worden de volgende artikelen in de Gaswet opgenomen:

Artikel Xa

4. Iedere leverancier is verplicht vóór een bij algemene maatregel van bestuur vast te stellen datum aan Onze Minister zoveel garanties van oorsprong over te leggen als voor het desbetreffende jaar vereist is op grond van het bij of krachtens het tweede lid bepaalde.
5. De hoeveelheid garanties van oorsprong waarvan de overlegging door een leverancier in een jaar is vereist, wordt vastgesteld met toepassing van een bij algemene maatregel van bestuur te bepalen formule, waarin tot uitdrukking komt dat voor een daarbij aan te geven factor van de totale hoeveelheid elektriciteit die in een jaar wordt geleverd, garanties van oorsprong worden overgelegd.
6. De voordracht voor een krachtens het eerste lid vast te stellen algemene maatregel van bestuur wordt niet eerder gedaan dan vier weken nadat het ontwerp aan beide kamers der Staten-Generaal is overgelegd.

Artikel Xb

Onze Minister stelt een toeslag op de tarieven voor het transport van elektriciteit vast die verschuldigd is indien een leverancier vóór een bij algemene maatregel van bestuur vast te stellen datum niet of in onvoldoende mate voldoet aan de verplichting, bedoeld in artikel Xa, eerste lid.

Artikel Xc

3. Bij algemene maatregel van bestuur worden nadere regels gesteld met betrekking tot:
  - a. de informatie die door producenten, leveranciers of netbeheerders verstrekt wordt aan Onze Minister;
  - b. de wijze waarop aan de verplichting tot het overleggen van garanties van oorsprong, bedoeld in artikel Xa, eerste lid, wordt voldaan;
  - c. het verhandelen, innemen, registreren, ongeldig maken en bewaren van garanties van oorsprong;
  - d. de berekening van de toeslag, bedoeld in artikel Xb, voor iedere garantie van oorsprong die in afwijking van de verplichting, bedoeld in artikel Xa, eerste lid, niet is overgelegd;
  - e. de procedure tot vaststelling en oplegging van de toeslag op de tarieven voor het transport van elektriciteit;
  - f. de afdracht van de bedragen, verkregen met toepassing van de toeslag op de tarieven voor het transport van elektriciteit, door een netbeheerder aan Onze Minister.
4. De voordracht voor een krachtens het eerste lid vast te stellen algemene maatregel van bestuur wordt niet eerder gedaan dan vier weken nadat het ontwerp aan beide kamers der Staten-Generaal is overgelegd.

Om de aansluiting van Groen Gas goed te regelen worden in de Gaswet regels opgenomen die

Groen Gasaansluitingen aan te merken als Uitbreidingsinvesteringen” die op grond van het inmiddels aangenomen wetsvoorstel “Vorrang voor duurzaam” voor 100% voor 100% voor vergoeding door de netbeheerder in aanmerking komen, buiten de maatstaf om. Een ruime interpretatie van dit instrument zou het mogelijk moeten maken om de voor de aangeslotene resterende kosten te minimaliseren waardoor Groen Gasprojecten sneller van de grond komen.